

est.
16
f.
s
ra:
M
L
M
ZT.
LA
A

Budapest,
1943.
június 23
V. évi.
25. sz.
Egyes
szám ára:
70 fill.

Forgalombahozza:

Tátra Film

BORDY BELLA

„Az éjjeli gyors” főszereplője.

Játssza: Uránia, Corvin.

Forgalombahozza: Tátra-film

minden eddigi

**eredményt felül-
múl az atomboló
siker és viharzó
kacagás, ami**

FIZ ERÉNY- CSŐSZ

című Terra bohózat
t á b l á s h á z ú
előadásait kíséri az

Urániában!

HEINZ RÜHMANN

a címszerepben
boldogságot és önfeledt
jókedvet varázsol sok
százezer néző arcára

FORGALOMBA HOZZA :

**FILMIPARI ÉS FILM-
KERESKEDELMI RT.**

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LUTCA 13
T E L E F O N : 1 8 3 - 8 5 8

MAGYAR film

SZERKESZTI *Szabolcsy K. Géza*

FILMKAMARAI SZAKLAP
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., Erzsébet-körút 13. IV. emelet.
Tel.: 420-796, 426-576. Postatakarékp. csekksz.: 15410.
Előfizetési ár: egy évre 35 pengő, félévre 18 pengő.

V. ÉVFOLYAM 25. SZÁM — MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN — BUDAPEST, 1943. JUNIUS HÓ 23

MAGYARORSZÁG KORMÁNYZÓJA 75 ÉVES

A Kormányzó Ur 75. születésnapja alkalmából az ország valamennyi mozgóképszínházában bemutatták azt a riportfilmet, amely a Főméltóságú Ur életéről és országlásával kapcsolatos eseményekről készült.

A film időbeli sorrendben tárja a nézőközönség elé Országgyarapító Kormányzó Urunk életének és működésének főbb mozzanatait. A kommunizmus leverése után a nemzeti hadsereg első csapatrészei felett tartott szemléltől kezdve véges-végig, a 23 éves sok dicsőséggel, de rengeteg súlyos gonddal teli országlás napjainkig terjedő történelmét vetíti elénk a filmszalag.

Elkísérjük a Kormányzó Urat külföldi útjaira, tanúi vagyunk a hatalmas baráti államok budapesti fogadtatásának. Megjelenik Kormányzó Urunk, amikor az ország első vitézeit avatja fel. Együtt örül, minden magyar vitéz nagybányai Horthy Miklóssal, amikor a berlini Olympiászon tízszer csendül fel a magyar Himnusz, hirdelve győztes fiaink világraszóló dicsőséges győzelmein keresztül a magyar fajta életrevalóságát.

Tanúi vagyunk mindannak az építő munkának, amelyet a befejezésekor ünnepélyes keretek mellett ad át Főméltóságú Urunk a köz szolgálatának.

És megdobban a szívünk, szemünkbe örömkönnny szökik, amikor Magyarország kormányzója fehér lovával rálovagol a komáromi hídra és ezzel a húsz éves trianoni bilincsekben selymő Felvidék újra visszatér az anyaország kebelére. Virágszőnyeg szegélyezi az utat, amikor Kassa városába vonul be vitéz nagybányai Horthy Miklós. Így elevenedik meg előttünk ismét Erdély visszavételének boldog napjai, az Ujvidéki Kenyérünnep, a székesfehérvári, a szegedi avató ünnepségek sorozata.

Az utolsó két év eseményei közül pedig megjelenik a mozi vásznán a magyar honvéd, aki hóban, fagyban, forróságban, esőben, pizsokban és sár-

ban küzd azért a Magyarországért, amelyet a megsemmisülés örvényéből rántott ki vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó bátor, férfias, a nemzetéért mindenkor életét is áldozni tudó tetterővel.

Amikor pedig a kis film utolsó képkéin megjelenik Herczeg Ferenc, aki

a filmben a kísérő szöveget szónoki szavakkal mondja el, szívünk hálafohásza száll az Egek Urához, aki minket árva magyarokat úgy szeretett, hogy elküldte boldogabb jövőnk megalapozására és biztosítására vitéz nagybányai Horthy Miklóst, az Országgyarapító, nemzetmentő Kormányzót.

(Magyar Filmroda felvétele)

FILMKRITIKA ÉS SZAKÉRTELEM

Írta: MATOLAY GÉZA DR.

A Magyar Film hasábjain szövé tetük már azt, hogy a filmekkel foglalkozó sajtó nagy része egyáltalában nem gyakorol komoly kritikát, s hogy *igen sok lap nem tudja elválasztani a kritikát a reklámtól*. Ez az elválasztás pedig rendkívül fontos lenne, mert amíg ez meg nem valósul, addig *tárgyilagossá részrehajlástól mentes, komoly kritika nem alakulhat ki*. A kritika és az üzlet összekapcsolódása nemcsak egészségtelen, hanem káros is. Ezen a téren a tisztulást azon kellene kezdeni, hogy megfelelő intézkedéssel *vennék el a lehetőségét a kritikák formájában megjelenő mindenféle osztályozásnak*, amely mögött nem egyszer üzleti érdekek húzódnak meg.

Meg kell tehát szünniök a hőmérőknek, mérlegeknek, kockáknak, miki egereknak, csillagoknak s egyéb mindennemű osztályozásoknak!

Meg kell szünniök, mert komolytalannak és burkoltnak sok olyan üzletre adnak alkalmat, amely ellenkezik a keresztény újságírórend erkölcsi felfogásával.

Ennek az osztályozási módszernek komolytalanságát legjobban bizonyítja, hogy az egyes filmek elbírálásánál feltüntetett hőmérők, pontozások stb. *sokszor olyan különbségeket mutatnak, amin eligazodni egyáltalában nem lehet*. Van úgy, hogy az egyik lap hőmérője csak gyenge 40–50 fokot mutat, s ugyanannál a filmnél a másik lap hőmérője robban; az egyik lap csak egy csillaggal tünteti ki a filmet, míg a másik hat pontot ad neki a kockán stb., stb. ...

Távol áll tőlem, hogy bárkit részrehajlással gyanúsítanék, amikor ezeket a jelenségeket szövé teszem. Meggyőződésem ugyanis az, hogy *a legfőbb hiba a szakértelemmel van!* A filmkritika — tisztelet a kivételeknek — ma igen sok lapnál olyanok kezében van, akik nagyon kevés ismerettel rendelkeznek a filmgyártás terén, pedig erre nagyon nagy szükség lenne. Olyan megdöbbentő naïvításokat olvasok néha a film bírálatokban, amelyeket senki le nem írhat, ha csak kétszer is látott filmfelvételeket. Ezeket a hibákat szeretném közelebből megvilágítani és *örülnék, ha kritikusainkat a jövőben minél többször láthatnánk kint a gyárak műtermeiben*. Az ilyen műterem látogatások bizonyára egységesebb, alaposabb és megbízhatóbb bírálatokra vezetnének, mint amilyenek mostanában jelennek meg a lapokban.

Ha a kritikus ír...

Egyik nagy napilapunk fiatal tehetsége, aki nagy cikkben foglalkozott a magyar filmgyártással, s akitől ez a szegény hazai filmgyártás már annyiszor kikapott és annyi kioktatásban részesült, elhatározta, hogy megmutatja, milyennek kell lennie a *»filmszerű filmnek«*.

Írt egy forgatókönyvet. En olvastam... Ennek a könyvnek olvasása közben döbbenem rá, hogy milyen kezdetleges, felületes ismeretei vannak említett fiatal barátunknak a filmről! És ez az úr ki mer állni a nyilvánosság elé hosszú *»esztétikai«* és *»dramaturgiai«* elmefutatójaival, mint valami szaktekintély! Honnan veszi a bátorságot?

Helyes, hogy a fiatalság bátor, *de a szerény:ég sem megvetendő erenye a fiatalságnak, a tanulás meg elengedhetetlen kelléke a tudás megszerzésének*, ami nélkül fölüeny bírálatok gyakorlására nem szerezhet senki jogot.

Tanulságos szemelvények egy film kritikáiból

Legjobban megvilágíthatom, milyen nehezen lehet eligazodni a bírálatok alapján, vajjon egy film jó, vagy nem jó, ha szemelvényeket adok a megjelent kritikákból. A szegény újságolvasó, ha kezébe vesz 10–15 lapot, valósággal belezavarodhat a sok ellenkező véleménybe és végül is azt kell leszűrje, hogy *a kritikákra nem támaszkodhatik*. Mert lássuk csak, miket olvashatunk egy most futó, nagyszerű filmről a különböző lapokban?

Vegyünk elő két színházi lapot. A *»Film, Színház, Irodalom«* hőmérője *a felsőbb fokot mutatja*. Az általános dicséretet: után így ír többek között: *»Külön meglepetés a rendezés, amely elaggott filmgyártásunkban valóban for-*

Ellentmondások sorozata

Mondjuk, ennyi kis véleménykülönbséget két szakszerű kritika között még meg lehet érteni, de mit szóljunk a következő kritikai ellentétekhez:

A *»Magyar Nemzet«*-ben Vécsey Leó ezeket írja többek között: *»A vígjáték filmváltozata cselekményben, fordulatban és itt-ott — szerencsére — fotografálási ötletekben is gazdagabb és színesebb színpadi alakjánál, de ízében és hangulatában, sajnos, még mindig messze aul marad akármelyik külföldi harmadrendű tömegfilmnek*. A legnagyobb baj, mint általában a magyar filmeknél, hogy a játék, felépítés, elgondolás, rendezés és jórészt még a fotografálás is *csupa színpad, ku'issza és dagály*, amit a külföldi filmekhez szokott, igényesebb beállítású szem számára az élet vágató, végtelen láthatára helyett a kietlen unalom holtvágányára tereli a hatást«.

Erről a kritikáról nem kívánok külön kritikát mondani. Vécsey Leó *»igényesebb beállítású szem«* bizonyára a *»Kata«, Kitty, Katinka«* színvonalának nézőszögéből ítéli meg az egész művész-világot, színpadot, filmet és ebben az esetben kár is vele vitatkozni. Egyet azonban megállapíthatok, hogy ha neki harmadrangú külföldi tömegfilmek tetszenek,

Ezt üzenem ennek a fiatal kollégámnak és annak a másíknak is, aki ugyancsak szeret könnyelműen bírálatot mondani és írni. Főként a forgatókönyveket szokta lekicsinylően kritizálni, pedig ehhez van a legkisebb joga. En tudom, mer — sajnos — olvastam egy forgatókönyvet, amit ő írt... Nem is lett belőle soha film.

A kritikusoknak ez a fajtája elég gyakori és a helyes önkritika a legkritikább dolog a világon. Ezt mind tudom. Ennek ellenére lényegesen javulna a filmkritikák színvonala és megbízhatósága, ha több hozzáértéssel néznék a filmeket.

radalmi lépéshez nyúl. A rendező per centint változtatja a felvevőgép állását. Állandóan a legkülönfélébb szemszögből látjuk a szereplőket, folytonos mozgásban vetítődnek a premierplánok, ami egy egészen különleges, majdnem ritmikussá hullámzást ad a jeleneteknek«.

Ugyanerről a darabról (Ragaszkodom a szerelemhez) a *»Déliab«* már sokkal kisebb lelkesedéssel ír, s *csak 4 pontot ad neki*. A rendező munkájáról pedig így ír: *»Hamza D. Ákos rendezésén meglátszik a művészi törekvés, ami teljes elismerést érdemel*. Azonban bár sok ügyes, ötletes és filmszerű beállítás van, mégsem tudta feledtetni, hogy a Bókay-darab a színpad számára készült; nem pedig filmre«.

akkor egy úri levegőjű magyar filmet soha sem fog megérteni. És az is bizonyos, hogy erről nem a magyar filmek tehetnek, hanem az a bizonyos *»beállítottság«,* amit Vécsey Leó *»szemszög«*-nek nevez.

Egyébként álljon itt, mint ellenvélemény a *»Rádió Ujság«* kritikája, amely ezeket mondja: *»Ez a film magas színvonalú, szellemes, ötletes, ironikus játék, Bókaytól származó pompás párbeszédekkel és Hamza D. Ákos rendkívül ügyes rendezésével. Bravuros munkát végzett a rendező, aki mozgalmassá, filmszerűvé tudta tenni a színpadi játékot, olyan eredeti fogásokkal, amelyeket csak néhány külföldi vígjátékrendezőnél láttunk«*

És hogy az ellentét mégsebb legyen, itt van a *»Hétfő«* véleménye: *»A filmre pompásan illik a mostanában sokat emlegetett meghatározás: »filmszerű film«. Olyan természetes könnyedséggel, a játék olyan fölüeny biztonsággal játszik a rendező az alakjaival, hogy a közönség önkéntelenül beletapsol néhány remek jelenetbe«.*

Most légy okos, olvasó! Az egyik kritika azt mondja: *»csupa színpad, ku' lissza és dagály«,* s hogy messze *»alul-*

marad bármelyik külföldi tömegfilmnek, ilyen eredeti fogásokat csak »néhány nagy külföldi vigjátékrendezőnél látunk« ...

Néhány további példa

Mit csinál ennyi ellenvélemény után a nyájas olvasó? Tovább kutat: mit is mondanak a többi ujságok?

Es megint csomó érdekes dolgot talál. Az »Esti Ujság« *stílusos, nívós, nagyszerű* vigjátéknak nevezi, az »Ujság« hőmérőjében 100 fokot jelez és példaként állítja oda, hogyan lehet »könnyű témát, mulatságos szituációkat a trivialitás veszedelme nélkül filmre vinni«.

A »Képes Sport« azt mondja, hogy »Hamza Akos hibátlan rendezést adott: egyike a legkiválóbb rendezőknek a magyar filmgyártásban. Igazi művészlélek, akinek lendülete magával ragadja a szereplő művészeket«.

A »Függetlenség« megállapítja, hogy a film és a produkció csatát nyert. Színvonalas, értékes vizjátéknak nevezi a filmet, amely *messze kiemelkedik a sablonos és sivár filmkomédiák sorából*.

A 8 Órai Ujság» úgy jellemzi a filmet, mint amely nem maradt alatta a színdarab sikerének, s az »Uj Magyar-ság« nagy örömmel állapítja meg, hogy ez a most bemutatott ujdonság a szorakoztató célzat mellett *végre a magá-sabb igényeket is kielégíti*. Bóky János író-szemléleme vonul végig az egész játékon, amiből *csak úgy sugárzik a derűs vidámság, a jóízű humor...*»

Es mindezzel szemben ott áll a mindent lehangoló, örök opposziós hetilap, a »Kéve«, amely szokásos hozzáértésével és fölényes szaktudásával a következőket állapítja meg: »*Teljesen színpadszerű*. Többször panaszkodtunk már, hogy filmrendezőink még mindig nem érkezték el oda, hogy ismerjék és megbecsüljék mesterségük lehetőségeit. Néhányat leszámítva, filmrendezőink többségében elolthatatlan színpadi ambíciók lobognak. Boldogtalanul, sértődötten bolyonganak a jupiter-lámpái alatt. Szívükkel a színpadra vágnak, s ez az eltitkolt szerelem lépten-nyomon kiütözik rendezésükben is. Hiába figyelmeztetjük őket, hiába rázzuk meg a vállukat, hogy felébredjenek: *felvevőgépeiket csak arra használják, hogy színpadi jeleneteket fotográfájanak le*«.

Hát ez igen! Erélyes, tárgyilagos és mindenek felett szakszerű kritika! Sajnos, nincs aláírva, de így lehetne aláírni: *dr. Jól megmondtam Nekik*.

A »Magyar-ság« kritikája aláírással jelent meg. Az aláírás: *Somody István*. Alapjában véve *igen tárgyilagos és helyes megállapításokat tesz* a filmmel kapcsolatban. Dicséri és kiemeli annak értékét, nívóját. Leszögezi, hogy irodalmi és művészi szempontból felüldülést jelent stb.

Ugyanakkor azonban kifogásol valamit. *Kevesli a külső felvételeket*. Ezzel kapcsolatban ezt írja: »Ismételjük, sok

Es a »Magyar Nemzet« klasszikus kritikájával szemben (»csupa színpad, kullissza és dagály«) ott áll a másik, amely megállapítja, hogy »*filmszerű film*«!

gyenge, általunk kifogásolt film után örömünk tellett a művészi filmjátékban, amely azonban még jobb lehetett volna, ha a filmszerűsége nagyobb gondot és költséget fordítanak. Nem szabadott volna sajnálni a külső felvételeket, amelyekre például nagyszerű alkalom lett volna egyebek között, *ha a leány svájci tanulmányairól és utazásairól nem csak elbeszélésből értesülünk, hanem a valót, a film nagyobb lehetőségeinek felhasználásával szép svájci felvételekben be is mutatják*. Ehhez azonban több szív és a költségek kevesebb kímélése szükséges. Filmgyártóink nehezen értik meg, hogy *nem szabad spórolni a külső felvételekkel*«.

Nagyon kérem Somody Istvánt, ne vegye kioktatásnak, amit ezzel kapcsolatban írok. Nem ez a szándékom, csupán megvilágítani, miért nem lett volna szabad az idézett sorokat leírni.

Világháború kellős közepén vagyunk. Hogyan lehet most színészekkel, rendezővel, segédrendezővel, operatőrökkel, gépekkel, technikai személyzettel, sminkmesterrel stb. Svájcba utazni? Tudtommal *ma egyetlen svájci vízumhoz egy német, vagy olasz átutazási vízum megszerzése hónapokat vesz igénybe*. Tessék most elképzelni 20-30 ember részére mennyi idő alatt szerzi meg az ember a szükséges vízumokat! S ha egyáltalában megszerzi, *tudhatja-e előre annak időpontját, hogy a színészeket erre a terminusra szerződtetheti?* Továbbá ez az időpont egyezik-e a gyártó műtermi terminusával? Azután nagy kérdés az is, vajjon a Magyar Nemzeti Bank *ilyen célra ad-e svájci frankot?* Alig hiszem. Most azután még csak azt teszem hozzá, hogy ennek a kis kirundulásnak a költségei nem igen maradtak volna az ötvenezer pengő alatt. Végül pedig, *hogyan lehetett volna Fényes Alicet és Mihályi Ernőt kivinni Svájcba úgy, hogy azért esténként jellephessenek a Vig-színházban, sőt néha résztvehessenek a délelőtti próbán is?*

Vennék

film-színházat

vidéki városban
vagy nagyközségben

Leveleket

FEJES SÁNDOR

Budapest, III., Dacsirtamező-
utca 28. sz. címre kérek

Ez az, amit még egyetlen magyar filmgyártó sem tudott megoldani. Lehet, hogy csak azért, mert nincs szívük hozzá? És mert spórolnak.

Tessék elhinni, a magyar gyártók összességének leghőbb vágya az, hogy külső felvételt csináljon, de ennek részben a szereplők színházi elfoglaltsága, részben az időjárás mostohasága, részben pedig technikai felszerelésünk szűkössége gátat vet.

(Folytatjuk)

BEMUTATÓFILMSZÍNHÁZAK MŰSORA

ÁTRIUM
CORVIN
DEÁK
FORUM
KASZINO
KORZÓ
NEMZETI APOLLÓ
OMNIA
RADIUS
SCALA
SZITTYA
URÁNIA

Ragaszkodom a szerelemhez
Csókparádé
Egér a palotában
Ragaszkodom a szerelemhez
Egér a palotában
Eltitkolt szerelem
Hivatása orvos
Egyszoknya egy nadrag
Ragaszkodom a szerelemhez
Párducksasszony
Dr. Jörn
Az erénycsászár

VI. 14-től
VI. 8-tól
VI. 16-tól
VI. 16-tól
VI. 16-tól
VI. 4-től
VI. 18-tól
V. 13-tól
VI. 2-től
V. 28-tól
VI. 2-től
VI. 8-tól

Kokas
Budapest
Kolczonay
Kokas
Kolczonay
Esperia
M. F. I.
Hamza
Kokas
Mester
Z. Horváth
UFA

KÖRKÉP A KASSAI MOZIFRONTRÓL

Kassának jelenleg 4 filmszínháza van s mindegyik a város ütőerén, a Fő-utcán fekszik, egymástól szinte arányosan egyforma távolságban, kettő a jobb, kettő pedig a baloldalon. A négy filmszínház a csehek alatt és a visszatérés első éveiben (1) *Centrál*, (2) *Capitol*, (3) *Tivoli* (Corso) és (4) *Tátra* volt, de a mozgóképszínházak vezetői — akik közös műsorkötéssel és irodai adminisztrációval működnek — dicséretreméltó sietséggel magyarosították meg üzemüket a jóhangzású (1) *Vigadó*, (2) *Palota*, (3) *Korona* és (4) *Tátra* nevekre. (Volt egy ötödik mozgó is, ez azonban még cseh időben az épület lebontása következtében beszüntette üzemét.)

A filmszínházak közül a Nemzeti Színházzal szemben levő *Palota* a legnagyobb: 750 személyt befogadó Tizenkét éve épült. Nagyon szép, hangulatos interieurja van, erkéllyel és felső páholsorral. Utána nagyság szerint a *Vigadó* következik: 500 személlyel, míg a *Korona* és *Tátra* befogadása kb. 400—400 személy. Tehát, ha egy kis számítást végzünk, kiderül, hogy egy-egy telt előadásos napon

a Palotában	3750=2250
a Vigadóban	3500=1500
a Koronában	3400=1200
a Tátrában	3400=1200

tehát összesen 6150

személy ül Kassán moziban, ami a város cca. 61.000 lakosát véve figyelembe, több, mint napi 10%-ot jelent. Ez a szám feltétlenül feletté mozikultúrára és a város lakosságának művészi érzékére mutat!

A kassai közönség és a magyar filmek

A *Palota* mozgó irodájában ülünk Forgách Géza igazgatóval, a prágai volt *Magyar Hírlap* felelős szerkesztőjével és a jelenlegi kassai *Felvidéki Ujság* irányító főmunkatársával.

— Mondjon néhány szót igazgató úr a *Magyar Film* számára a kassai magyar moziélet indulásáról, hiszen köz tudomású, hogy a csehek nem engedték játszani filmjeinket.

— Igen, valóban így volt. Érdekes tényként említhetem

meg, hogy 1939-ben, a visszatérés után a négy mozi soknak bizonyult, de aztán az egyre fejlődő és javuló irányú művészi magyar filmek »behozták a közönséget« a mozikba!

— Remélem azóta »bent is maradt« a közönség? Ugy látom, hogy egy-egy jó magyar filmhez 2 nappal előre ajánlatos jegyet váltani!

— Igen, hála Istennek! És ez feltétlenül a jó magyar filmeknek köszönhető!

— Mi dönti el mégis a sikert azonkívül, hogy jó a film, a jól elhelyezett hir-

Kassának jó film kell és akkor biztos a siker!

— Mik voltak eddig a legkiemelkedőbb sikerek?

— Mint az országban mindenütt, egészen átütő erejű sikert itt is a *Halálos tavasz*, a *Dr. Kovács István*, az *Őrségyváltás* és *A harmincadik* váltott ki, de nagy tetszéssel találkozott a *Dankó Pista*, valamint a budapesti premier előtt bemutatott *Alomkeringő*, *Ópiumkeringő* és *Szerelmi láz* is.

— Kik a kedvenc filmszínészek?

— Nálunk minden jó filmszínész kedvenc! *Tolnay* épp-

A mozik Kassán is az utolsó előadás későbbi időpontját hiányolják

A *Vigadó* Filmszínházban *Korponay* igazgató urat nem találtuk ott, így *Pintér Ferenc* üzemvezető titkárral váltunk néhány szót.

— Milyen műfajú magyar filmek váltanak ki nagyobb érdeklődést a kassai közönségből, a komolyabbak vagy a vígjátékok? Melyiknek az oldalára billen a mérleg?

— A komoly film is megtalálja a maga közönségét, esetleges problémáit napokon keresztül tárgyalják az igényesebb nézők, de mégis *mint ha a vígjáték nagyobb tömegeket mozdítana meg*, ami nem is csoda, hiszen az emberek legnagyobb része azt vallja, hogy derülni és nevetni jön moziba a mai gondterhes időkben.

— Hogyan alakultak az előadások kezdési időpontjai az elsötétítési rendelkezések következtében?

— Három előadás van minden kassai moziban éspe- dig *negyed négy, negyed-hat,*

detés vagy a szájreklám?

— A kassai közönséget nem lehet becsapni! Hiába reklámoznánk túl, ha a film gyenge, bizony »leesik«. Azoknál a magyar filmeknél, melyek Budapesten már futottak, a fővárosi lapokban megjelent kritikák után indulnak, míg a Pesten még nem játszott képeknél — külföldiekénél is — helyi siker alakul ki. Az első nap a nyívósabb, premierközönség jön el, de a sikert és az ehhez feltétlenül szükséges »szájreklámot« a második nap közönsége viszi szét.

úgy megtalálja rajongóit, mint *Bulla* vagy *Turay*, a férfiak közül pedig *Szilassy* vagy *Jávor*. Egy kell itt: jó film és ha még esetleg egészen ismeretlenek is játszanának benne, Kassán menni fog, ismétlem, ha valami értéket rejt a kép. (Filmgyártóink figyelmébe ajánljuk ez utóbbi mondatot: Kassán kezdődik a sztárrendszer és a sztárgázi alkonya!) Természetesen a humor nagy mesterei: *Mály*, *Bilicsi*, *Latabár* általánosan kedveltek, *Vaszary Piriről* nem is beszélve.

és negyed nyolc órai kezdettel. Sajnos nem a legjobb megoldás, mert az első előadás időpontja így túl korai, hiszen a közönség legnagyobb része még ebédjénél ül vagy közvetlenül utána van s nem szalad rögtön a moziba. Ennek következtében ezen az előadáson fölös számban maradnak az üres székek s az utolsó előadás, mely ismét csak korán kezdődik, túlszűfolt lesz, így aztán sokan jegy nélkül maradnak. (Külön megfigyelésem szerint pedig ez kiváló alkalom a felárral továbbárusító jegyüzéreknek, akiket valamilyen érélyes hatósági intézkedéssel feltétlenül ki kellene küszöbölni moziéletünkéből). Legalább nyáron pedig azért volna kívánatos egy későbbi előadás engedélyezése, mert 9-kor még világos van s a közönség legnagyobb része fürdőkben és kirándulóhelyeken tölti a napsütéses délutánt. (Itt teljes azonosságot látunk

dr. Erdélyi István ugyanerről a tárgyról nemrég megjelent cikkével!)

— Van még valami észrevétele a magyar filmekkel kapcsolatban?

— A komoly témájúakkal nincs semmi baj, elég változatosak, de a vígjátékok néha sűrűn egy kaptajára készülnek. Ilyesmire is kellene a gyártóknak vigyázniok, hogy ne készítsenek el egymásról talán nem is tudva, hasonló témájú filmeket.

Jókai hét a Koronában

Továbbmenve körsetánkon, útunk a *Korona* Filmszínház előtt vezet el. A hirdetés szövege szerint *Jókai-hetét* tartanak. Kétnaponként kerülnek bemutatásra *Az új földesúr*, *Az aranyember* és a *Fekete gyémántok*. Természetesen ezeket, mint ismételt darabokat (reprizeket) játsszák, mert egyébként új magyar film 7—8 napig megy Kassán, sőt a filmszínházak közös vezetősége egy-két hónap múlva visszahozza a filmet egy másik mozgóba, hogy az első alkalommal kimaradt közönség is megtekinthesse. Így voltaképpen a jó filmeknek dupla bemutatási lehetősége van, csaknem egy időben, mint Budapesten.

A *Tátra* mozgó csinos, magas pénztárosnőjével beszélgetek. Az »interjú« csak akadózva folyik, mert állandóan jönnek a jegyváltók az esti előadásokra. Érdekes körülmény, hogy bent a *Szerelmes asszonyok c. kitűnő francia filmet* vetítik s alig valamivel több, mint félház. (Ezzel szemben a *Hetén*, mint a gonoszokat játszó *Vigadóban* teljes tábla már szombat délelőtt).

— Mi az oka ennek? A kassai közönség csakugyan nem szereti a komolyabb témát?

— Dehogynem, csak magyar legyen! Láttam csak volna ma egy hete! *Az Isten rabjai* ment, több mint egy hétig. *Hosszú kígyósorokban álltak az emberek a pénztárnál már egy nappal előbb.*

— Persze Magának is megvannak a törzsvendégei, akik minden magyar filmet megnéznek?

— Hogyne. És ha nem teszem félre nekik a jegyet, halálosan megsértődnének! A múlt szombaton pl. egy öreg

nénike, kiről halloftam, hogy beteg s nem tettem félre megszokott jegyét, váratlanul megjelent a pénztárnál. Már minden jegyet kiadtam. Valóságos patáliát csapott s mentegőzésekre, hogy betegnek tudtam, erélyesen kijelentette: *jegyzzem meg, hogy a betegágyból is fölkel és meggyógyul, hogy kedvenceit, az »aranyos Págerit« és a »tündéri Tolnayt« láthassa. Ha meg Muráti nézi, minden filmje után egy évet fiatalodik. Hát nem kedves? Alig sikerült egy pótszékkal kibékíteni.*

Ha már a fiatalságról esett szó, lássuk őket is.

Ujságot veszek egy *dohánytőzsdében. Három fiatal diáklány válogat filmszínésznő képek között. Az egyik kis pisze »új Karády« után kutat (biztosan nagy árfolyama van a filmkép-börzén), a másik egy Szörényit szorongat a kezében.*

— Nos, ki a kedvenc filmszínésznője? — kérdem.

— Nekem *Muráti* meg *Tolnay* — feleli buzgón tovább kutatva.

— És magának? — fordulok a másik felé.

— Nekem meg *Szörényi* és — jaj de jó, hogy tetszett kérdezni — *Szelezky*. Van kép róla? na mutasd már — szól a másikhoz s máris a lapok fölé hajol csillogó szemmel, hogy kikeresse kedvencét.

— És a fiúk közül kit szeretnek a legjobban? — fagatom a harmadikat.

— *Szilassyt* és *Sárdyt* — felelik kórusban és egyöntetűen. Gyönyörű hangja van. Azután *Bilicsit* és *Pethes Ferit*, rajtuk igen sokat lehet nevetni...

Otthagynom a kislányokat és elvegyülök a *Palota mozgó* előtt az *Egér a palotában* előadásáról kijövő tömegben. Két csinos diáklány jön éppen két fiúval. Elkapom szavaikat.

— Gyerekek — szól az egyik fiú — nekem *Németh*

Romola nagyon tetszett. *Kár, hogy olyan ritkán játszik!*

— Nekem meg *Puskás Tibor*, *csuda cuki poja* — csi-csergi a barna kislány.

— De a *Benkő Gyuszi sem kutya!* — feleli a másik szősz. Ezentúl minden filmjét nézem. És még hozzá vitéz is — teszi hozzá csillogó szemmel...

Május 9-én este komoly társadalmi és művészi esemény színhelye volt Kassa. Az *Iparművészeti Társulat kiállítására* alkalmából a *Palota-filmszínház díszelőadás* keretében mutatta be az *Emberék a havason-t*. Szablya János, az Orsz. Iparművészeti Társulat elnöke bevezető szavai után *Dáloky János* tartott érdekes és értékes előadást a magyar filmgyártásról, majd maga a film került osztatlan tetszés és a *Felvidéki Ujság* szerint áhitatos, feszült csendben levetítésre. Az előkelő közönség lelkes tapsokkal ünnepelte a bemutatón megjelent

Szöts István rendezőt és Szellay Alicet, a női főszereplőt, kinek *Forgács Géza*, a színház igazgatója gyönyörű virágcsokrot nyújtott át...

A film *Kassán is elsőprősikert aratott* megcáfolva azt, hogy a közönségnek inkább vígjáték kell...

Kell a komoly film is, csak igazán jó legyen!

ZEÉRY GÉZA

FRONTSZOLGÁLATRÓL

HAZATERT ÜZEMVE-

ZETŐ elhelyezkedne a

szakma bármely ágá-

ban. Akár üzemvezetőnek,

akár pedig a filmköl-

csönzönél. Kitünő referen-

ciával. Szíves megkeresé-

seket: nemes Torma

Csongor, Budapest, VIII.,

Kisfuváros-u. 9/b. II. 9.

Tel.: 131-027.

MIT HOL JÁTSZANAK BUDAPESTEN

A kegyelmes úr rokona

A leányintézet hősei

A nap hőse

Annamária

A pék felesége

A sas visszatér

Csákó és kalap

Csizmás kandúr

Csókparádé

Doktor Jörn

Egér a palotában

Egy éjszaka valcere

Egy szoknya, egy nadrág

Ellopott titok

Eltitkolt szerelem

Elvarázsolt hercegisasszony

Erénycsász

Erzsébet királyné

Édes ellenfél

Életre ítélték

Fekete gyémántok Fruska

Gentrifészek

GPU

Gúnyvacsora

Andrássy

Attila, Nép

Adria, Rákóczi, Turán,

Bethlen, Csaba, Duna, Ujbuda

Capitol

Maros

Erzsébet

Pluto

Corvin

Sziltya

Deák, Kaszinó

Kultúr

Omnia

Nap

Korzó

Palota

Uránia

Anna

Turul

Hazám

Tisza

Beleznay

Vitéz

Hungária

Éva

Háromszázezer pengő az utcán

Hétven mint a gonoszok

Hivatása: orvos

Ismertlen ellenfél

Itél a dzsungel

Keresztúton

Kölcsonként kastély

Marco Visconti

Mária nővér

Megbélyegzett asszony

Menekülő asszony

Népítélet

Örvény

Párduckisasszony

Pepita kabát

Pergőtűzben

Péntek Rézi

Pista tekintetes úr

Ragaszkodom a

szerelemhez

Rácsnélküli börtön

Salvator Rosa

Segítség, örököltém!

Szélvészisasszony

Talpraesett leány

Tigrisek ura

Vissza az úton

Józsefvárosi

Kamara

Nemzeti Apolló

Ráday

Petőfi

Ipoly

Nyugat

Toldi

Délibáb

Baross, Flórián

Szekely

Zugló

Barlang

Scala

Ósbuda

Homeros

Hunnia

Pest

Atrium, Fórum, Rádus

Ugocsa

Kristály

Szivárvány

Alkotás, Damjanich

Diadal, Korona

Belvárosi, Budai Apolló

Körönd, Otthon, Tinódi

Béke, Tátra

Glória

Érdekes adatok a mozijegyekkel való visszaélések módjáról

Az améta ellenőrzés kérdésében indított vitában sok érdekes és tanulságos hozzászólás hangzott el hasábjainkon, amelyek kellőképpen megvilágítják, hogy mennyire helyes és időszerű volt a jegyelszámolások problémáját felvetni.

Most a mozisok hivatalos lapja röviden reflektál cikkeinkre s megszólatatja a MMOE illusztris elnökét, Benes Zoltánt is, aki természetesen, mint az egyesület elnöke, visszautasítja az általunk hangoztatott vádakait, amelyeket »alaptalanoknak és felelőtleneknek» nevez. Ebben a megállapításban viszont Benes Zoltán téved, mert teljesen alappal és felelősséggel írtuk, amit írtunk.

Hatósági ellenőrzést kellene gyakorolni

A következő igen érdekes hozzászólást kaptuk:

Elég szomorú, hogy a magyar filmgyártás terhére egy újabb gond nehezedik, az améta-ellenőrzés kérdése. Valahányszor székellyföldi kollégáimmal találkozom, megvitatunk egyet-mást, tanácsot adunk egymásnak, elé vesszük az újabb lehetőségeket, melylyel mozink erkölcsi és természetesen anyagi oldalát lehetne emelni, de soha nem került szóba semmilyen megjegyzés az améta ellenőrzés kérdéseiről.

Magamban nagyon sokszor gondolkoztam megoldásokon, különösen az foglalkoztatott, hogy mennyire *felesleges, de egyben jelentős kiadás az az összeg, melyet a filmgyártók, pusztán a bevételek ellenőrzésére áldoznak. Miért nem lehet meg az a bizalom, mely a legparányibb kétséget is kizárva, hitelt adhatnak a mozisoknak a bevételi jelentésekre.*

Arról mindig tudtam, hogy egy-két mozi eljárása kétes üzelmeivel, aláássa a mozis társadalom hitelét, de furcsának találok, hogy ezek miatt mindannyian a filmvállalatok bizalmatlanságát érdekeljük ki, mert véleményem szerint az a pár kivétel még a legfurfangosabb améta ellenőr eszén is túl jár és ép ezért feleslegesnek tartom, hogy ezért a pár mozisért

A továbbiakban a szakmát ért méltatlan támadásokról ír Benes Zoltán, amit nem értünk. Mi — és ezt éppen elég határozottan leszögeztük — nem a szakmát támadtuk, hanem azokat, akik visszaéléseket követtek el.

Ami pedig a mozis szaklapnak elnöke nyilatkozatához fűzött néhány soros ádáz kommentárát illeti, arra itt nem reflektálunk, hanem a bíróságnál.

Azon mindenestre nagyon csodálkozunk, hogy a mozisok hivatalos lapja az egész szakma védelmében akarja részesíteni a vétkeket, ahelyett, hogy azok ellen eljárna és megkezdene azt a tisztogatást, amelyre szükség van.

ilyen óriási költséget viseljenek az illetékesek.

Ha már a régi fixkölcsön-díjas rendszert nem lehet bevezetni, illetve visszahozni, hatóságilag is lehetne az ellenőrzést gyakorolni. Nem tudom más városokban hogy van, de Sepsiszentgyörgyön a jegyeket már *árusítás előtt be kell mutatni a vigalmiadó ellenőrző szerveknek lebélyegzés végett.* Ugyanakkor a forgalmiadó ellenőrzése végett is kötelesek vagyok előadásonként pénztárkönyvet vezetni úgy az eladott, mint vissza maradt jegyekről (természetesen garnitúra jegyekről van szó). Ezt a pénztárkönyvet az ellenőrző közegek gyakran ellenőrzik és ellenőrzése könnyűszerrel évekre visszamenőleg gyakorolható. Aki ennél csalást követ el, előbb utóbb hatósági kézre kerül és hatósági szervről lévén szó, inkább tartózkodnak a csalástól. Engem egyáltalán nem zavar, ha améta ellenőrök ellenőrzik a bevételeket, de szeretném, ha összehasonlítás nyerhetnének azok között a kölcsönzők között, akik bizalmat előlegezve nem ellenőriztetik a bevételeket és azok között, akik rendszeresen küldenek le ellenőröket, van-e különbség a bevétel között?

Tudok viszont olyan ellenőrt (nevet nem mondok), aki *jelajánlotta a csalást, természetesen osztoszkodással és*

erről én kellett lebeszéljem. Lehet, túl komolyan megmondtam a mondani valót, de ezzel nem akartam senkit megbántani, hanem oda akartam irányítani a figyelmet, hogy minden feleslegesen ki-dobott pénzt a magyar filmek *nívójának emelésére* kell fordítani, mert magyar filmnek léteznie kell, míg magyar em-

ber létezik és ezt a délkeleti Kárpátok mellől mondom, ahol nem is olyan rég, az idegen uralom alatt még a magyar feliratok sem voltak megengedve.

Kátó Sándor
a sepsiszentgyörgyi
»Széchenyi Mozgó«
üzemvezetője.

Visszaélési esetek

A következőkben azokat az eseteket tárjuk a Magyar Film olvasói elé, amelyek alapján tisztán megláthatják és eligazodhatnak a mozik jegybevételei körül előállható visszaélések terén. A felsorolt esetek mindegyike mégtörtént egy-egy helyen, a vidék kisebb vagy nagyobb helyein. Nem légbőlkapott dolgok ezek, hanem tényen alapulók és akik ezeket elkövették, most majd magukra ismerhetnek e sorok alapján. Az alábbi adatokat egyik nagy kölcsönző cég vezető tisztviselője állította össze a következőkben:

1. A film le van kötve három fix napra (19—20—21-re), a mozis 18-án is játssza a filmet, vagy utána még egy nappal, 22-én is, mely esetben az amétás éberségén mulik, hogy a többletnap százaléka is elszámoltassék a kölcsönző javára.

2. A kifüggesztett régi tervrajz szerint 40 ülőhellyel kevesebb a befogadóképesség, mint valóságban, a mozis a régi tervrajz szerint 40 jeggyel kevesebbet számol el, bár a jegygarnitúrában a tényleges valóságnak megfelelően 40 db jeggyel több van.

3. Bérletszelvények sem keletbélyegzővel, sem rendes sorszámozással ellátva nincsenek, s a birtokában levő bérletszelvény nyomtatványokból annyi szelvényt csatol a jegyelszámoláshoz, illetve annyit mutat be az ezeknek megfelelő százalékkedvezmény levonása végett, amennyit akar, holt megállapítható, hogy a bemutatott bérletszel-

vényeknek a mozilátogatók még egy negyedrészét sem szolgáltatják be a pénztárba a kedvezményes jegyek kiszolgáltatása céljából.

4. Jegygarnitúrák tömbjei csak a jegy kiadása-kor, csak a kiadott egyes jegyek lesznek keletbélyegzővel ellátva, a keletbélyegzővel el nem látott megmaradt jegygarnitúra tömbök helyett előző más filmeknél nagyobb számban megmaradt lebélyegzetlen maradék tömbjegyekkel lesznek kicserélve és elszámolásba véve.

5. Jegytekerestömbök-nél az amétásnak be nem mutatott rejtett tartalék jegytekeresből lesznek jegyek kiadva, amíg az amétás távol van, vagy bemegy a moziba és ezek a jegyek elszámolás alá nem esnek.

6. Tömbjegyeknél sorszámok átugrása által, vagy egy jegynemhez többféle sorszámú, több maradék tömbjegyből adnak ki jegyeket, és nem mindenik tömbjeggyel számolnak el. Ezeket a maradék tömbjegyeket a legutolsó percben veszik elő a késői pénztárnyitáshoz és mindegyikből össze-vissza adnak ki jegyeket, úgyhogy az amétásnak lehetetlenné válik a sorszámok feljegyzése.

7. Párhuzamos jegygarnitúrák alkalmazása, amit csak a látogatók létszámának pontos megolvasása útján vagy a tömbjegyek csutkájára az amétás nevének feljegyzésével lehet ellenőrizni.

8. Visszaélés az elszámolásnál az eladott jegyek darabszámának a megmaradt jegyek darab-

számával való felcserélése által. Pl. Maradt 14 db jegy, eladva 114 db helyett maradt 114 db. Eladva 14 db. Mindkét esetben egyezik a Kiadva jegyek összszámával, valamint a beszorzás is. Ezért pontos a megmaradt jegyek darabszámának megolvasása és az elszámolás adataival való összehasonlítása.

9. Visszaélések leplezésére a mutakozó hiányzó összeg fedezetéül

bizonyos számú gyermekjegyek eladására is hivatkoznak, holott a kérdéses filmet csak 16 éven felüliek látogathatták.

10. Oly moziban, ahol a látogatóknak a jegylombökből kiszolgáltattott jegyek mellé külön helyszámszámjegyeket is adnak ki, mellőzhetik a jegylombból való jegy kiszolgáltatását és csak helyjegyeket adnak a látogatóknak a kifizetett jegy ára fejében.

11. Egyesületek részére egy heti vagy egy hónapi érvényre kiadott füzetjegyek, vagy egyeseknek kiadott füzetbérletjegyeknél, melyeknek árát előre kifizetik, ezen jegyek tulajdonosai arra a filmre, amelyre igénybeveszik, nem váltanak esetenként jegyet, csak a bérletkártyát lebélyegeztetik, melyek a napi elszámolásból teljesen kimaradhatnak.

hasznára lenne a film művészetének. A társadalmi együttműködés feltétlenül megteremtene azt a nélkülözhetetlen levegőt, mely a folyton fejlődő művészetnek elengedhetetlen feltétele.

Talán egy már fennálló, de most nem működő keret felélesztése volna a legjobb megindulás. Helység egészen bizonyosan akadna és Erdélyi dr. kezdeményezése is egészséges irányba folytatódhatna, ha a magyar Film Club megalakulna! Szerény véleményünk szerint a hatóságok is szívesen támogatnák ezt a társadalmi és szakmai egyesülést. Különösen akkor, ha abban a megkezdett és kitűnően bevált előadás-sorozat is helyet kapna. Azt hisszük, hogy Erdélyi dr. és munkatársa, Kátona Jenő dr. szívesen boicsátának tapasztalataikat és eredményes szervezőképességüket erre a szép célra.

Az »Erdélyi-akadémia« legszébb eredménye talán éppen az a régen nélkülözött egyesülés lenne, melyet a magyar »Film Club« felállítása hozna létre. Próbáljon neki vágni a szakma ennek a nemes és szép célnak, az eredmény egészen bizonyosan igazolni fogja a felvetett gondolat életképességét.

—pá.—

Búcsú az „Erdélyi-akadémiától“

Ez év február első felében kedves meglepetésben részesült a magyar filmszakma minden szerelmese. Dr. Erdélyi a »Kárpátfilm« háziünetjében ekkor indította meg előadás-sorozatát.

Erdélyi István dr. szavak és »ankétek« helyett cselekedett. Előadásainak sorozatával megteremtette a szakma eljövendő és eddig határozottan nélkülözött »Akadémia«-nak magvait. A résztvevőknek igaz hálával kell adóznunk ezeknek a kitűnően megszervezett estékért. Hála és köszönet nemcsak azért jár, mert a résztvevők új tapasztalatokat szerezhettek, hanem azért is, mert villanyáramot és utánjárást, levelezést és »film-csemegéket«, helyiséget és gépészt, sőt jégbehűtött sört, frissítőket is kaptak.

Azt hisszük, az egész szakma nevében köszönetet mondhatunk az előadások befejeztével, nemcsak a jelentős anyagi áldozatért, hanem azért a lelkes odaadásért is, mely ezeket az előadásokat lehetővé tette. Az előadások látogatói szívbeli hálával búcsúztak az utolsó vetítés után a kedves házigazdától.

Mielőtt azonban véglegesen lezárnánk az »Erdélyi-akadémia« első félévét szükségesnek látszik néhány szóval leszűrni a vetítések és az azokat követő viták eredményét.

Osszesen tizenkét előadás volt, amelyek szerdai és szombati napokon folytak le. Az előadásokon azok a filmek kerültek a szakma és a tanulni vágyó ifjúság elé, melyek különféle okokból moziba nem kerülhettek. A film vetítése után, dr. Erdélyi vezetésével, egy-egy értékes előadás, majd pedig vita következett. Többek között előadásokat tartottak:

Cserépy László, rendező, Hegedüs Tibor, igazgató, Kispéter Miklós, e. m. tanár, Lohr Ferenc, Hunnia igazgató,

Matolcsy Andor, író, dr. Németh Antal, igazgató, Ráthonyi Ákos, rendező, Rodriguez Endre, rendező, Szücs László, dramaturg, Szóts István, rendező.

Amint látjuk, a szakma minden, legalább is majdnem minden ága képviselve van az illusztris névsorban. A felolvasásokat minden egyes alkalommal vita követte, melyhez az összes jelenlévők hozzászóltak. A vita folyamán mindenki, teljesen demokratikus alapon, kifejtette nézeteit és igen sokszor egészséges eredmények, konzekvenciák szürodtek le. A résztvevők a kitűnő előadások és hozzászólások alapján — hisszük, kivétel nélkül — gyarapíthatták látókörüket, kicserélhették nézeteiket és — jobban megismerhették egymást. Az előadás-sorozatnak két nyilvánvaló eredménye volt.

Először a szakma tagjai láthatták azokat a filmeket, melyekből: technikai, művészi és elméleti ismereteiket bővíthették, másodsor — társadalmi érintkezésben is közelebb kerülhettek egymáshoz.

E két jelentős eredmény alapján felvetjük azt a régi és mindenki által nélkülözött óhaj, hogy a szakma alapítsa meg Film Clubját. Erdélyi István személyében olyan lelkes és önzetlen kezdeményezőt ismerhetett meg mindenki, hogy az esetleges szervezőmunka irányítója is adva lenne. A Film Club a film minden igaz barátját, szak- és munkatársát, lelkes hívét és rajongóját egyesíteni hivatott. Talán éppen a »Magyar Film« indíthatná el

az első felhívást. Nem hisszük, hogy bárkinek kifogása volna a nélkülözött társadalmi egyesülés ellen.

Most, amikor egy lelkes ember megindította és példájával meg is mutatta a lehetőségeket, nem szabad abahagyni a megkezdett munkát. Természetes az is, hogy a szakma nem veheti igénybe a kezdeményező további anyagi áldozatát.

Tisztelettel javasoljuk a magyar film szakma minden egyes tagjának, hogy személy szerint is indítson akciót a Film Club megteremtésére. A személyes érintkezés, a személyes viszony és egymásnak jóakarati megismerése csak

Jóváhagyott forgatókönyvek

Az Országos Nemzeti Filmbizottság által jóváhagyott forgatókönyvek hivatalos listája a következő:

Cserépy Arzén filmvállalata: Kinizsi Andor: Igy kell férjhez menni.

Délibáb-film: Fekete István: Aranypáva.

Erdélyi István: Móra Ferenc: Ennek a búzamezőkről. Sáfeddin Sevket bey: Kalotaszegi Madonna. (Forgatás alatt.)

Hajdu film: Asztalos Miklós: Rákóczi nótája.

Dr. Hosszu Zoltán filmvállalata: Barsi Dénes: És a vakok látnak.

Hunnia-filmgyár: dr. Bozi Pál: A két Bajthay.

Iris-film: Harsányi Zsolt: A bolond Ásvayné.

Jupiter-film: Barabás Pál: Hűség.

Magyar Film Iroda: Zsigray Julianna: Feltékenység.

Forgatókönyv: Fekete István. (Forgatás alatt.)

Kolczonay-film: D. Molnár Sándor: Fej, vagy írás.

Magyar Írók Filmje: Asztalos Miklós: Lavotta szerelme.

Pax-film: Mikszáth Kálmán: Egy fiúnak a fele című novellájából — Ember fia — Isten fia. Atdolgozta: Dr. Kerekesházy József.

Siményi-film: Tüdös Klára: Fényes árnyék.

Gróf Zichy Géza Lipótné: Bónyi Adorján: Kicsi kocsi, nagy kocsi. (Forgatják.)

Néhány nap múlva az Országos Nemzeti Filmbizottság újabb ülése után ismét hivatalos közleményt tesznek közzé, amelyben közlik a jóváhagyott filmtémák és forgatókönyvek további listáját.

„Lelki szükségletből írok, amikor írok”

Lesz film, vagy nem „A láthatatlan front”-ból?

Emlékezetes az a nagy könyvsiker, amelyet a múlt év őszén Czille Géza: »A láthatatlan front« című könyve aratott. Egymásután fogytak el a kiadások és ma már — írójának nem várt öröme, — körülbelül húszezerre tehető az a szám, amely körül az eladott könyvek summája mozog.

Most újabb elismerést hozott Czille Gézának a kitűnő könyv. Több filmgyártó cégünk folytat tárgyalásokat Czillevel, hogy »A láthatatlan front«-ból látható film legyen.

Czille Géza, mint modern autodidakta író, egyszerre tört fel az ismeretlenségből az ismert nevű írók sorába. Első könyvével »Riadó Afrika felett« kedves perceket szerzett olvasóinak. A második könyv, az elsőt követően nem váratott sokáig magára. A belső fronton működő képek munkáját tárgyaló izgalmas cselekményű könyv általános meglepetést keltett »szakzsűrével«.

Ki ez a Czille Géza, akit ma már a könyvkiadó vállalatok elhalmoznak ajánlataikkal készülő harmadik könyvét illetően? Ki lehet az az író, aki második írásával olyan figyelmet kelt, hogy a filmgyártó cégek egymásra licitálva igyekeznek megszerezni a könyv megfilmesítésének jogát?

A pilóta-író

Kedves családi otthonában kerestem fel az író, illetve a repülőfőhadnagy urat. Igen, Hölgyeim és Uraim, Czille Géza pilóta, tartalékos tiszt, aki mint kiváló repülőoktató is, neveli a magyar ifjúságot annak a jelszónak megfelelően: »Iovas nemzet voltunk, repülő nemzeté leszünk!»

Dolgozószobájának minden részlete, dísz tárgya a repülőmúltról tanúskodik. A szoba két sarkában fémfoglatban áll egy-egy légcsonar. Az egyik a világháború utáni első magyar konstrukciójú iskolagép: a »Hungária« légcsonarja. Üvegszekrényének polcain számtalan érem, plakett, mindmegannyi kedves emlékeztető a repülőversenyekre, csillagtúrákra, bajtársakra, tanítványokra, akik közül nem egy már életét áldozta a Hazáért! Kis asztalokan repülőgépmoდეlek, allegorizált repülőszobor fantáziák.

Régi bajtársakként üdvözöljük egymást Békebeli barackpálinka mellett kellemesen telnek a percek. Én kérdezek, Czille Géza felel. Így készül el a portré, amit ezen a helyen mutatok be kedves olvasóinknak »A láthatatlan front« szerzőjéről.

— Gézám, el kell árulnod, hogyan lettél tulajdonképpen egyszerre íróvá? — kérdezem.

— Bevallom, nehezen... Régebben ugyan foglalkoztam novelláírással, gimnáziumi tanulmányaim alatt és később is vidéken több pályadíjat nyertem meg novelláimmal. Amikor a »Riadó Afrika felett« elkészült, végig kilincseltem az összes kiadókat. Udvariaskodásokon kívül sehol sem kaptam mást. Már letettem minden reményről, amikor egyszer csak a Grill-könyvkiadó vállalatától megkaptam a »behívómat.« Így indultam el azon az úton, amelynek csak a kezdet-kezdetén állok.

— Hogy jutottál összeköttetésbe a filmesekkel?

— »A láthatatlan front« nem mint irányregény aratott sikert, hanem szórakoztató olvasmányképpen. Az is igaz, hogy bizonyos fokú tanítói céllal írtam. A vezérkari főnökség propaganda osztálya külön felhívta figyelmeimet arra, hogy súlyt helyez a regény megfilmesítésére.

— »A láthatatlan front« nem mint irányregény aratott sikert, hanem szórakoztató olvasmányképpen. Az is igaz, hogy bizonyos fokú tanítói céllal írtam. A vezérkari főnökség propaganda osztálya külön felhívta figyelmeimet arra, hogy súlyt helyez a regény megfilmesítésére.

— »A láthatatlan front« nem mint irányregény aratott sikert, hanem szórakoztató olvasmányképpen. Az is igaz, hogy bizonyos fokú tanítói céllal írtam. A vezérkari főnökség propaganda osztálya külön felhívta figyelmeimet arra, hogy súlyt helyez a regény megfilmesítésére.

„A láthatatlan front” — filmen

— Kikkel tárgyalasz?

— Ne haragudj, — kér Czille Géza, — de tudod üzleti érdek miatt még erről nem mondhatok egy szót se. De kárpótollak valamivel... — és máris nyúl a barackpálinkás üveg után.

No, ezt kihasználom! Különben sem vagyok semmi jónak az elrontója, most meg tényleg kell valamivel kárpóttatni magam!

— Kivel szeretnéd eljátszatni a szerepeket, ha majd egyszer biztosra még a gyártással?

— Nem gondolkoztam ezen még. A női főszerepre Szlezky Zitát gondolnám, a férfi főszereplőnek a fiatalok közül valakit szeretnék: talán a Gozmányt, vagy Halászt, vagy Benkót, — de hát ez lenne a legkevesebb akkor már...

— Ne hidd, hogy ez olyan könnyű dolog!

— Nekem mégis csak könnyebb, mert ez a rész gyártó dolga.

— Nekem mégis csak könnyebb, mert ez a rész gyártó dolga.

— Nekem mégis csak könnyebb, mert ez a rész gyártó dolga.

Hanem az a baracktermék igazán jó valami...

— Légy szíves »kárpótolj még!

Czille Géza igazi, magyar vendégszeretettel meg vagyok elégedve.

— Új regényedről is tilos elárulnod valamit?

— A vázlatoknál tartok. Ezt a könyvem minden eddiginél nagyobb méretűnek és mélyebb értelműnek számom. A címe: »Nem történt semmi«. A középosztályunk társadalmi rajza lesz ez a regény.

— Alap gondolata?

— Az egyikét és a modern ember ezzel kapcsolatos felfogását támadom benne. Készül azonban még egy könyvem is.

— Hogy-hogy? Már futószalagon gyártod könyveidet?

— Nem, de ez a regényem, már régebben meg volt. Most csak az első sortól az utolsóig átdolgozom. »Szárnyas katonák« címen fog megjelenni egy hónapon belül.

— Megint repülő regény?

— Igen, a magyar repülő front életét viszem a könyv oldalain az olvasó elé.

— A könyvnap hogyan sikerült Neked?

— Nagyon jól, közel ezer példány fogyott el »A láthatatlan front«-ból.

— Mikor szoktál írni, hiszen rendkívül elfoglalt ember vagy?

— Mindig este, vagy éjjel szeretek írni, amikor a rádiót halk zenére állítom, kislányom és feleségem lefeküsznek, én akkor ülök ide az íróasztalomhoz.

— Véglegesen az írói pályára nyergeltél át?

— Nézetem szerint ez az egyedüli »pálya«, amelyre nem lehet az embernek átkepeznie magát. Én lelki szükségletből írok, amikor írok! Jól esik látnom és éreznem, hogy gondolataim hogyan kerülnek egymás mellé a papírlapra.

— Most pedig ígérd meg Gézám, hogy ha tárgyalásaid sikerre vezetnek valamelyik filmgyártóval, első lesznek, akinek ezt megtefelemlő, addig is előlegként »kárpótolj« utoljára a titoktartásodért, — mert szó, ami szó, igazán hívaló ez a barackpárlat!

— Föltsek én magam? Megengeded? Jól így na!

— A sikerre és egészségre Gézám!

Szerelmesek eldorádója a Citadella Annamária c. filmben. Játsszák: Bethlen, Csaba, Duna, Ujbuda

(csontó)

Keskenymozgók térhódítása a székely végeken

Hazánk legtávolibb folyója, a Feketeügy, békés tiszasággal szeli át a háromszéki fennsíkot s mielőtt egyesülne testvérével, az Olttal, Uzonnál fogja még egyszer gátok közé az ember, hogy a kenyere adó gabonát őrlje meg erejével s egy dinamón keresztül szűrve, világosságot szórjon a falu békés lakosságára. A Feketeügy hullámai hozták el a kultúrát is a székelységnek ebbe a határmezsgyén levő végvárába, ahol 1941. őszén megalakult egy kis keskenymozgó Kraiger Sándor vezetésével.

A falu közönségének eddig főleg Sepsiszentgyörgyön volt alkalma filmet nézni, azonban a román világban magyar filmeket a hatóságok nem engedélyeztek és így csak nagyritkán szánta magát arra, hogy moziba a közeli városba menjen.

Uzonban a falu piacán K. Jakabnak volt valaha egy tágas üléshelyisége s ezt a 16 m hosszú, 7 m széles helyiséget alakította át mozivá az új engedélyes.

Élelmes és értelmes ember ez a kismozis, kiben a hazafiasság és kultúr szeretet példaadóan kivirágzott. Tudta, mi kell a falu népének.

Bevonul a magyar film

Most itt ülünk vele szemben a Kárpátok tövében s elbeszélgetünk azokról a nehézségekről, amíg ezt a 2300 lakosú székely falut be tudta kapcsolni a mi filmkultúránkba.

Sajnos, kevés székely faludicsekedhetik villanyárammal és így Háromszék megyében, Sepsiszentgyörgy és Kézdivásárhely filmszínházain kívül öt keskenymozgó látja el a százötvenezeres lakosság szükségétét. Zagonban Szittya Mozgó néven nyílt mozi Adám Attila vezetésével. Szurd János Bereckben, a legtávolabbi vásúti állomásunkon nyitotta meg keskenymozgóját, melyet Gábor Aron után keresztelt el. Az Olt mentén, Bálónban nyílt egy keskenymozgó, Kovács Kálmán pedig Barót községben nyitotta meg egy keskenymozgó kapuit.

Ezek a keskenymozgók mind a felszabadulás óta kapcsolódtak bele a film vérkeringésébe, míg a sepsiszentgyörgyi és kézdivásárhelyi

mozgók már az első háború előtt is léteztek.

Mint Kraigler Sándor kismozis a továbbiakban elmondja, áramszolgáltatás ugyan csak az esti órákban van a faluban, azonban a malom tu-

Hazafias tárgyú filmeket szeretik legjobban a székelyek

— Milyen darabokat szeret legjobban a falu közönsége? — tesszük fel a legfontosabb kérdést.

— Legelsősorban a katonatárgyú daraboknak van a legtöbb nézője — mondja Kraigler Sándor. Ezeket még olyan emberek is megnézik, akik életükben moziban sem voltak. Mert a magyar katonahősiességével, a magyar zászló töretlen diadalával még a mai napig sem tudtak betelni a székelyek. Nem tudok elég helyet adni ilyenkor. A »Kelet felé«, »Honvédek előre«, »Gyimesi vadvirág« c. filmek szépségeivel nem tudnak betelni. Igen tetszett az »András« is, a »Sárga rózsa« és »Erzsébet királyné« c. filmekkel együtt. A Szelezky-filmek általában különösen tetszenek (pl. Elkésett levél). A külföldi filmeknek — megmondom őszintén — nem nagyon van sikerük. Ugyanis mire elolvassák a szöveget, elszalad a kép, viszont ha a képet figyelik, a szöveg olvasására nem marad elegendő idő.

— Milyen helyárrakkal dolgozik?

— A 230 személyes mozi-

lajdonosa, Szebeni Rezső, igen szereti a filmet, jó székely hazafi és így az ő révén vasárnap délután 3 órakor is bekapcsolja a turbinát, hogy így két előadást lehessen tartani.

ban a fenntartott hely 1 pengő, első hely 80, második 60, harmadik hely 40 fillér.

— Szeretnénk valamit költségvetéséről hallani, hogy hogyan találja meg számításait?

— Az első esztendőben bizony ráfizettem, mert rá kellett nevelnem a közönséget a mozibajárára, de most már megtalálom számításaimat is. Egy telt ház 156 pengő jövedelmet jelent. Ebből a kölcsöndíj 52 pengő a játékfilmenél, a magyar híradó 8, az UFA 9 pengő. Ezeket mindig játszom. Forgalmiadóra és repülőgépalapra 5—5%-ot fizetek, ezenkívül van egy alkalmazottam, aki segít a gépházban és egy színlapkihordó is segítkezik, aki a szomszédos községekben hordja szét a plakátokat.

— Mi az arány az intelligencia és a földműves lakosság mozilátogatás szempontjából?

— A középosztálybeliek 20%-át teszik a moziközönségnek, de a szegények is szívesen »bejönnek«, kik között földművesek, iparosok, napszámosok vannak legtöbbszörre.

— Mely községek támogatják a mozit?

— Kőkös 1500, Bikkfalva 800, Lisznyó 1000, Szentiván-laborfalva 1000 lakosából és a helybeliekből kerül ki a nézőközönség, mely most már rendszeresen látogatja előadásainkat. Havonta 1300—1400 pengő bruttó bevételt tudok így elérni és azt mondhatnám, hogy jó magyar filmekért, jó kópiáért szívesen adnánk többet is. A kölcsöndíj jelenleg átlag 69 pengő, de a 100 pengőt is megbírnánk, ha ezzel a csekélységgel előbbre lendíthetnénk közösen a filmgyártók gondterhes munkáját.

— Mi a helyzet az irány filmekkel kapcsolatban?

— A »Jud Süss« megjelenését az intelligencia kérte, »muszaj volt lehozassam. Ugyanakkor, pl. az »Isten veled, Franciska« c. film csak félháza hozott össze. Tüntetés vagy rendbontás nálunk nem volt, talán a levették mozgolódtak egy kicsit.

— Hogyan oldja meg a propagandát?

— A falragaszplakátokat készítenek kapom címmel, szereposztással együtt, csak a mozgó nevét kell ráírnom. Ebből 25—30 darabot ragasztok ki az előbb felsorolt falvakban. Ezenkívül egy db 2 íves plakátot, 4 rácsplakátot és 15 fotót szoktam esetenként lehozatni.

Piros ceruza

Mint tetszik emlékezni — mondja — a Szerkesztő Úr megemlékezett volt arról a szép előadásunkról, melyet a honvédcsaládok javára rendeztünk. Külön megköszöni a Magyar Filmnek azt a meleg hangot, amivel a mi csekély adományunkat olyan szépen méltatták. Az újságot kivettem az előcsarnokba, a cikket pedig piros ceruzával körül kereteztem. Az adakozók örömmel látták, hogy a fillérek a szórakoztatáson keresztül, hogyan jutottak a harcoló honvédek hozzátartozóihoz. A falu közönsége megszerette a filmet. Sok hazafias tárgyú filmre lenne szükségünk, mert ezzel hitet tudnánk adni a mi falusi lakosságunkba is, akiknek szíve egyszerre doboghat azokkal, akik nem a végeken élnek. Gyimesy K. Ernő

Bán Frigyes az »Éjjeli zene« rendezője a legszebb virágcsokorban.

ÚJ FILM

Hivatása orvos

Rendezte: Jürgen von Alten.
Főszereplők: Albert Schönhals, Camilla Horn, Maria Andersgast, Theodor Loos,

Fritz Genschoff.

zene: Herbert Windt,

beszél: magyarul,

cenzúra: aluli,

hossza: 2763 méter,

bemutatta: Nemzeti Apollo,
június 18.

Az amerikai ízü cím után az ember nagy várakozással lép a mozi nézőterére. Valami izgalmas cselekményű, fordulatlan gazdag filmet vár. A film jól is indul, bár az annyszor elcsépezt módszerrel kívánja fokozni a hatást, hogy in medias res kezd a történet. Később visszatér a rendezés időbeli sorrendhez. Nincs azonban mivel erősíteni a feszültséget. És ez, éppen ez az egyetlen nagy hibája a filmnek. Végig ugyanazon a vonalon mozog, mint amelyen elindult.

Egy jól kereső fiatal orvos, szép szőke felesége, mialatt a férj orvosi hivatásának szenteli minden percét, elhanyagoltnak érezve magát, megcsalja férjét. Erre az orvos csak akkor jön rá, amikor már késő.

Éppen az egyik légyott hívnak tesz eleget az asszony egyik nap, de kilopja férje íróasztalából a revolvért, közben táskájából kiesik az a levél, amit a csábítója írt hozzá. A férfi márcsak akkor nyit a szobába, amikor az asszony indulni készül. Az asszony elmegy, a férfi megtalálja a levelet asztala alatt, észreveszi, hogy a revolvere hiányzik. Rosszat sejt, és a telefonkönyvből kikeresi a csábító lakáscímét a levél alapján.

Későn érkezett. Az asszony lelőtte a csábítót. Az orvos férj, menteni akarván kis egy éves fia tisztességét és hogy az anyja a gyerekekkel maradjon, magára vállalja a gyilkosságot.

Hét évre ítélik el. A büntetés szabályszerű kitöltése után visszatér az életbe. (Ezzel kezdődik a film.) Védőügyvédjéhez siet, aki rendelkezésére bocsátja kocsiját, az orvos régi sofőrjével együtt. A védő ügyvéd maga is csak most tudja meg, hogy véden-e valójában ártatlan.

Az orvosnak büntetéképpen még az orvosi gyakorlását is elveszik. Nem lehet többé orvos. Minden percét fiának akarja szentelni, ezt megmondja az ügyvédnek, aki szomorúan közli, hogy a fia egy évvel ezelőtt meghalt.

A férfiben összeomlik minden. Az ügyvéd azt tanácsolja, hogy menjen utazgatni. Egy sportkocsin, régi sofőrjével vág neki az útnak. Seholy nincs nyugta maradni. Egy kedves vidéki helyen kisfiúk játszanak. Az egyik leesik a farakásról és erősen összeüti a lábát.

A férfiben felébred az orvos. Kézben viszi el anyjához, aki egy fiatal özvegy. A kisfiú jóbarátságát köt az orvoshoz. Tovább utaznak. Egyik városban találkozik feleségével, aki vissza akar térni hozzá. A férfi ezt visszautasítja és azonnal visszatér eredeti lakóhelyére.

Itt találkozik megint a fiatal özvegyvel, akinek elmondja életét. Az asszony megértéssel van. A feleség nem akar válni.

Egyszer az özvegy kisfia tüdőgyulladásban megbetegedik. A falusi orvos nincs otthon, telefonon felhívja a férfit, aki azonnal kocsival rohan a faluba. Az ő fiát is tüdőgyulladás vitte halálba. Ez sarkalja.

A helyi patikust félrevezeti

a régi útlevele alapján, aki kiadja az orvosságot. Megmenti a gyermeket. Másnap megérkezik a falu áldott szívű öreg orvosa. Siet a gyermekhez, ott találja a férfit, aki mindent elmond az öregnek. Ez először felháborodik, hogy eltiltás ellenére is gyakorolta az orvosi hivatást, de otthon levelet szerkeszt az illetékes minisztériumhoz, melyben kéri az orvos rehabilitálását.

Közben az orvos végérvényesen elbúcsúzik a fiatal özvegytől, akit nem akar szerencsétlenül magához láncolni.

A feleség jobb belátásra tér. Rádöbben arra, hogy már a védőügyvéd és az özvegy is tudják, hogy ő a gyilkos és önszántából feljeli magát.

A falusi orvos levelének, meg a védőügyvéd közbenjárásának is meg lett az eredménye, mert az orvosnak visszaadják a hivatásának gyakorlását. Most már semmi sem áll annak útjában, hogy az orvos az anyyira megérdemelt boldogságot meg ne találja a fiatal özvegy oldalán.

Ez a története ennek a filmnek, nagy vonásokban. Mindenkinek szenved, hogy egyszerre minden jóra forduljon, csak az igazi bűnös bűnhődjék. Albert Schönhals az orvos szerepében megjelölten egyhangú, szürke figura. Istenem, ha arra gondol az ember, hogy ebből a szerepből a mi Págerünk mit hozott volna ki!

Camilla Horn, mint feleség semmi különös jelenség. Egy-két év előtti filmjeiben milyen tüneményes szépség volt ez a nő! Némelyik jelenetében azonban jól uralkodik arcizmain és megrendelésre jól potyogtatja könyveit.

A legtermészetesebb játékot az özvegy szerepében Mária Andersgast játssza. »Mezőny« fölé nő éppen a szerep által megkívánt egyszerűségében.

A védőügyvéd: Theodor Loos, túlságosan törvénykönyvszagú. Merev, kimért jelenség. A sofőr Fritz Genschoff tálna a humort, a vigalmat és a szerepadta lehetőségéhez mérten csinálja is. A többi epizód szereplő aránylagosan jobb, mint a főszereplők.

A kiállítás jó, dekoratív, szép felvételekkel tarkított, a rendezés is zökkenő mentes, ami a cselekmény folyamatoságát illeti, de vérszegény a főszereplők játékának beállításában. A hang tiszta, a fényképezés szintén jó. A magyar szöveg sokszor nem fedi az eredeti német szöveget. Ez azonban nem megy az értelem kárára. Egy szóval ez is olyan produkció, aminek a vége felé már nagyon kívánja az ember, hogy felálljon, mert elfáradt az ülésben. Kíváncsiak vagyunk, melyik évben készült el ez a film. Talán három éves is lehet. Vigasztalódjunk: egy közepes magyar film is jobb ennél!

Cs. M.

Jelenet a Szeptember végén e. filmből

UFA 194. sz.

A spanyolországi Betanzos folyó felett elkészült Európa harmadik leghosszabb hídja.

A Protoktorátus bazalt-kőbányáiban elsősorban alkalmaztak egy nagykiterjedésű mélyrobbantást.

Kopenhága híres szórakozó parkja, a »Tivoli«, az idén ünnepli fennállásának 100 éves évfordulóját.

Egy kis víziló született az egyik német állatkertben. A Sarrasani cirkusz egyik előadása, amelyet a hadsereg tagjai és a sebesültek szórakoztatására rendeztek.

Az 1943-as berlin—grünai evezősversenyen az idén is kimagasló sportteljesítményeket értek el.

A lappföldi fronton a német zuhanóbombázók, mint jégtörők is tevékenykednek. A stukák bombái szétrobbantják a jégpáncélt, amely a hidakat megsemmisítéssel fenyegeti.

Betegápoló szolgálat a magas északon.

Német haditengerészekkel az atlanti partvidéken.

87.

A Kongregációk palotájában, számos bíbornok és a pápai udvar tagjai jelenlétében, leleplezték XI. Pius pápa szobrát.

Róma egyik külvárosában egy érdekes gazdaság keletkezett, melyet kizárólag gyermekek művelnek. Egy egyszerű hadi kertből rövid idő alatt egy valószínűs kis tanya fejlődött, melynek immár több mint száz lakosa van, de köztük a legidősebb nem több 15 évesnél. A termény egy része eladásra kerül.

Murcia lakossága (Spanyolország) a tavaszt ünnepli a hagyományos »virág-csatás«-val.

Az olasz üvegiparművészet kiállítása a stockholmi Nemzeti Múzeumban.

A firenzei nép lelkes üdvözléssel fogadja az orosz frontról hazatért Armircsapatokat.

Elsüllyedt francia hajók kiemelése a tengerből. Toulon kikötőjében olasz szakmunkások dolgoznak a hasznos anyag megszerzésén az olasz hadiipar számára.

Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által engedélyezett filmek

UFA világhíradó 192. (német beszéddel) (Auslandstonwoche Nr. 192. Deutsch gesprochen) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 335 m. hosszú,

Utazás a világ körül I/42. (Albánia) (Egy ismeretlen ország Európában) (Unbekanntes Europa) (Pannonia) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Cabinet filmgyárban 1935. évben készült, 250 m. hosszú,

Az élet szimfóniája (Ewiges Werden) (Budapest Film) hangos riport 1 felvonásban, a Deutsche Reichbahnenzentrale laboratóriumában 1940. évben készült, 427 m. hosszú,

Az erényesősz (Ich vertraue dir meine Frau an) (UFA) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Terra filmgyárban 1942. évben készült, 2408 m. hosszú,

Egy körutazás Kínában (M. F. I.) néma ismeretterjesztő 1 felvonásban, amatőr felvétel, 1936. évben készült, 240 m. hosszú,

Krisztus hírnökei nyomában (M. F. I.) néma ismeretterjesztő 1 felvonásban, amatőr felvétel, 1926. évben készült, 353 m. hosszú,

Szöttört bilincsek (M. F. I.) néma ismeretterjesztő 1 felvonásban, amatőr felvétel, 1922. évben készült 560 m. hosszú,

Ledöntött bálványok (M. F. I.) néma ismeretterjesztő 2 felvonásban Münchenben, 1942. évben készült, 885 m. hosszú **mozgófényképek.**

Előadásra alkalmasnak találta, — de eltiltotta, hogy azon 16 évesnél fiatalabb korúak jelen lehessenek:

Doktor Jörn (Gula Klinikén) (Horváth János) hangos színmű 6 felvonásban, az A. B. Lux filmgyárban 1942. évben készült, 2631 m. hosszú **mozgófényképet.**

Marionett (Csak tiéd a szívem) (Ambrus Mátyás) énekes vígjáték 5 felvonásban, az Itala filmgyárban 1938. évben készült, 2833 m. hosszú,

Nem vagyok azonos (Se io fossi „nesto”) (Horváth János) hangos vígjáték 5 felvonásban, az S. A. Titanus Farnesina filmgyárban 1942. évben készült, 2265 m. hosszú,

Legendás mult (Kovács Gusztáv) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumában 1936. évben készült, 412 m. hosszú,

UFA magazin 9. szám (UFA Magazin Nr. 114.) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 299 m. hosszú,

Magyar világhíradó 1003. (M. I. F.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 266 m. hosszú,

LUCE olasz világhíradó 81. (Hunniá) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE

filmgyárban 1943. évben készült, 257 m. hosszú,

UFA világhíradó 190. (Auslandstonwoche Nr. 190.) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 353 m. hosszú,

Kairó és a Nilus (Kairo und die Nil) (Művészfilm) hangos riport 1 felvonásban, a Berna filmgyárban 1936. évben készült, 292 m. hosszú,

Eltitkolt szerelem (L'amante segreta) (Esperia) hangos színmű 6 felvonásban, a Cinecitta filmgyárban 1942. évben készült, 2520 m. hosszú

UFA világhíradó 190. sz. (német beszéddel) (Auslandstonwoche Nr. 190. Deutsch gesprochen) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 353 m. hosszú,

Egy szerelmes nyár (Sommerliebe) (Budapest Film) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Wien filmgyárban 1943. évben készült, 2483 m. hosszú,

UFA magazin 10 sz. (UFA Magazin Nr. 115) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 364 m. hosszú,

A szél az ember igájában (Windige Probleme) (UFA) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 330 m. hosszú,

Athén és az Akropolisz (Athen und die Acropolis) (Művészfilm) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Berna filmgyárban 1936. évben készült, 299 m. hosszú,

Székelyföld rejtett gyöngye (Turán Film) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Kovács Gusztáv laboratóriumában 1943. évben készült, 307 m. hosszú,

Gyilkostó télen (Turán Film) hangos riport 1 felvonásban, a Kovács Gusztáv laboratóriumában 1943. évben készült, 335 m. hosszú,

Minden kiderül (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 429 m. hosszú filmet, mint **Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.**

Felelős szerkesztő:

MATOLAY K. GÉZA dr.

Felelős kiadó:

LIEBER LÁSZLÓ dr.

Kiadóhivatali főnök:

GYIMESY KÁSÁS ERNŐ

Készült a

»Jövő« nyomdászövetkezet műhelyében

Budapest, IX., Erkel-u. 17.

Telefon: 182—278.

WINNIE MARKUS és SIEGFRIED BREUER

Egy gazdag
arisztokrata udvarlásai
a színházi világban

Egy ifjú színész
harca a boldogságért
és egy szolid
komornyik kiruccanása
a bohémvilágba

EGY SZERELMES NYÁR

a WIEN-FILM VARÁZSOS
BÉKEBELI HANGULATÚ
VÍGJÁTÉKA

WINNIE MARKUS és O. W. FISCHER

Rendező: ERICH ENGEL

FORGALOMBAHOZZA:

BUDAPEST
FILM RT.

VII., RÁKÓCZI-ÚT 52
Telefon: 223.—435

LOTTE LANG és HANS OLDEN

Budapest
1943.
június 22.
V. évf.
25. sz.
Egyes
szám ára
70 fill.

ESPERIA
FILMFORGALMAI

MILFERRAR

ALIDA VALLI

az „Eltitkolt szerelem” című Esperia-filmben

SZERKESZTŐ
DEMATO
K. C.